

Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore Januar-Decembar 2014. godine

Ukupna spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore za period Januar-Decembar 2014. god. prema preliminarnim podacima iznosila je 2 121,7 mil.eura što ukazuje na pad od 1,3% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrijednosti od 338 mil.eura, što je manje za 10% u odnosu na isti period prethodne godine, **a uvezeno** za 1 783,7 mil. eura, što je više za 0,6% u odnosu na isti period prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 19% i manja je u odnosu na pokrivenost u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 21,2% .

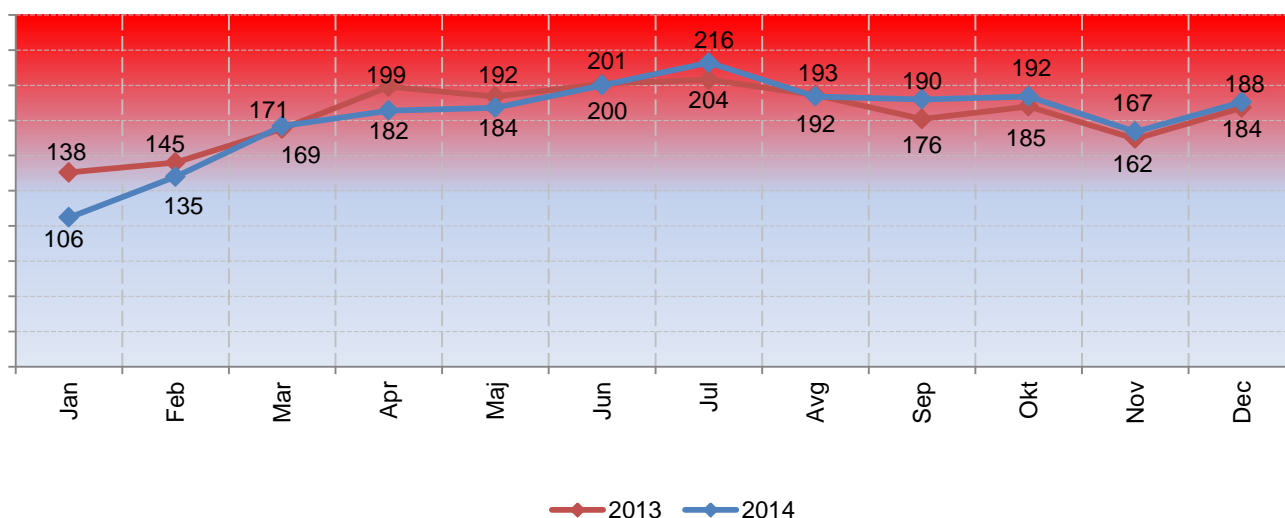
U strukturi izvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni **Proizvodi svrstani po materijalu-** sektor 6, u iznosu od 82,8 mil. eura (koju čine: Obojeni metali u iznosu od 71,8 mil.eura i Gvožđe i čelik u iznosu 4,5 mil. eura).

U strukturi uvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni proizvodi sektora 0 – **Hrana i žive životinje** u iznosu od 397,7 mil. eura (koji čine: Meso i prerada mesa u iznosu od 122,5 mil. eura i Žitarice i proizvodi od žitarica u iznosu od 55,6 mil. eura).

U izvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bilu su: Srbija (80 mil. eura), Italija (34,8 mil. eura), Republika Hrvatska (33,1 mil. eura).

U uvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bili su: Srbija (480,4 mil. eura), Grčka (144,5 mil. eura) i Kina (132,7 mil. eura). Spoljnotrgovinska razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA sporazuma i Evropskom unijom.

Grafik 1. Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore u mil. EUR

Tabela 1. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore od 2009. godine do decembra 2014. godine

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS
2009	1 654 170	277 011	-1 377 159
2010	1 657 329	330 367	-1 326 963
2011	1 823 337	454 381	-1 368 956
2012			
Januar	99 919	27 473	-72 446
Februar	106 537	23 911	-82 626
Mart	191 452	33 380	-158 072
April	150 965	31 239	-119 726
Maj	167 739	34 502	-133 237
Jun	170 814	31 929	-138 885
Jul	177 612	31 294	-146 318
Avgust	173 384	31 774	-141 610
Septembar	147 702	30 122	-117 580
Oktobar	158 644	26 476	-132 168
Novembar	136 601	32 350	-104 251
Decembar	139 480	32 444	-107 036
2013			
Januar	110 222	27 984	-82 238
Februar	113 944	31 259	-82 685
Mart	138 769	29 952	-108 816
April	162 399	36 946	-125 453
Maj	152 332	39 425	-112 907
Jun	170 439	30 555	-139 884
Jul	172 631	31 820	-140 811
Avgust	164 918	28 418	-136 501
Septembar	146 543	28 976	-117 567
Oktobar	161 413	24 551	-136 863
Novembar	130 733	31 182	-99 551
Decembar	149 007	34 518	-114 490
2014			
Januar	83 077	22 565	-60 512
Februar	112 643	22 218	-90 425
Mart	145 894	24 682	-121 211
April	158 394	23 153	-135 241
Maj	157 962	25 720	-132 242
Jun	171 943	28 306	-143 637
Jul	184 337	31 745	-152 593
Avgust	164 386	27 702	-136 684
Septembar	154 658	35 341	-119 318
Oktobar	158 420	33 795	-124 625
Novembar	132 708	34 491	-98 217
Decembar	159 290	28 318	-130 971

Tabela 2. Uvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2009	1 654 170	1 450 892	2 708	56 159	143 926	485
2010	1 657 329	1 448 409	4 541	53 873	149 908	598
2011	1 823 337	1 592 450	13 835	50 543	166 087	422
2012						
Januar	99 919	88 115	199	3 823	7 761	21
Februar	106 537	92 541	185	3 462	10 328	21
Mart	191 452	147 445	280	5 935	37 762	30
April	150 965	132 537	320	2 949	15 143	17
Maj	167 739	148 930	247	4 034	14 468	59
Jun	170 814	152 038	438	2 976	15 326	36
Jul	177 612	158 976	381	3 538	14 673	45
Avgust	173 384	154 286	372	3 685	14 939	102
Septembar	147 702	128 329	394	3 398	15 471	110
Oktobar	158 644	139 642	288	3 154	15 549	11
Novembar	136 601	118 568	246	2 913	14 830	45
Decembar	139 480	122 993	500	2 856	13 105	26
2013						
Januar	110 222	77 226	350	2 068	30 542	35
Februar	113 944	97 973	249	2 611	13 090	21
Mart	138 769	120 361	319	3 029	15 039	21
April	162 399	141 432	436	3 606	16 698	227
Maj	152 332	133 383	550	2 997	15 366	36
Jun	170 439	149 609	872	3 373	16 553	32
Jul	172 631	152 911	526	3 491	15 649	54
Avgust	164 918	144 458	577	4 782	15 063	39
Septembar	146 543	125 019	552	3 473	17 451	47
Oktobar	161 413	140 539	431	3 911	16 521	11
Novembar	130 733	114 681	213	2 750	13 037	52
Decembar	149 007	130 321	255	3 168	15 230	34
2014						
Januar	83 077	71 917	127	1 917	9 087	28
Februar	112 643	95 772	353	2 110	14 337	71
Mart	145 894	122 761	432	3 292	19 278	131
April	158 394	136 775	404	3 463	17 731	21
Maj	157 962	135 322	332	3 820	18 461	27
Jun	171 943	152 175	312	3 432	15 972	52
Jul	184 337	163 185	365	4 282	16 440	65
Avgust	164 386	143 260	390	4 043	16 637	56
Septembar	154 658	132 239	369	3 623	18 402	24
Oktobar	158 420	136 133	440	3 271	18 567	8
Novembar	132 708	115 175	251	2 717	14 553	12
Decembar	159 290	136 813	392	3 286	18 771	28

Tabela 3. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2010	100	87	0	3	9	0
2011	100	87	1	3	9	0
2012	100	87	0	2	10	0
2013	100	87	0	2	11	0
2014	100	86	1	2	11	0

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2009	277 011	265 753	958	7 559	2 741	0
2010	330 367	325 210	792	617	3 574	173
2011	454 381	440 489	10 028	797	2 957	110
2012						
Januar	27 473	27 280	0	83	97	13
Februar	23 911	23 713	117	1	81	0
Mart	33 380	33 075	1	40	264	0
April	31 239	30 795	6	173	265	0
Maj	34 502	33 324	3	85	1 080	10
Jun	31 929	30 705	9	81	1 134	0
Jul	31 294	30 721	7	414	153	0
Avgust	31 774	30 942	254	91	473	14
Septembar	30 122	29 590	5	23	505	0
Oktoabar	26 476	25 579	507	20	370	0
Novembar	32 350	30 099	597	177	1 466	10
Decembar	32 444	30 943	576	104	820	0
2013						
Januar	27 984	27 069	610	186	110	9
Februar	31 259	30 239	579	33	393	14
Mart	29 952	27 524	1 197	31	1 201	0
April	36 946	36 018	625	57	234	14
Maj	39 425	38 504	438	151	333	0
Jun	30 555	30 048	227	52	229	0
Jul	31 820	30 231	443	186	960	0
Avgust	28 418	27 807	403	13	136	59
Septembar	28 976	28 287	296	151	241	0
Oktoabar	24 551	23 713	490	38	296	15
Novembar	31 182	30 338	200	90	554	0
Decembar	34 518	30 890	838	45	2 745	0
2014						
Januar	22 565	22 239	109	32	171	13
Februar	22 218	21 272	464	81	400	0
Mart	24 682	23 936	444	36	266	0
April	23 153	21 130	460	423	1 096	45
Maj	25 720	24 830	571	15	304	0
Jun	28 306	27 734	211	49	297	14
Jul	31 745	31 191	311	157	86	0
Avgust	27 702	25 894	463	53	1 269	23
Septembar	35 341	34 369	612	79	271	9
Oktoabar	33 795	31 596	773	112	1 242	70
Novembar	34 491	33 269	794	43	386	0
Decembar	28 318	25 083	895	14	2 290	35

Tabela 5. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	SVIJET	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2010	100	98	0	0	1	0
2011	100	97	2	0	1	0
2012	100	97	1	0	2	0
2013	100	96	2	0	2	0
2014	100	86	1	2	11	0

Tabela 6. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama za januar-decembar 2013/2014

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Dec 2013		Jan-Dec 2014		Jan-Dec 2013		Jan-Dec 2014		Jan-Dec 2013	Jan-Dec 2014
	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	100	375 585	100	338 036	100	1 773 352	100	1 783 711	-1 397 767	-1 445 675
Evropa	96	360 667	95	322 544	86	1 527 913	86	1 541 528	-1 167 246	-1 218 984
EU-28¹	41	155 791	35	119 181	44	784 201	46	816 379	-628 410	-697 198
Cefta²	49	185 771	45	151 695	39	687 096	38	669 334	-501 325	-517 639
Afrika	2	6 344	2	6 108	0	5 331	0	4 167	1 013	1 941
Azija	2	7 432	2	8 078	11	200 240	11	198 236	-192 808	-190 158
Amerika	0	1 032	0	1 097	2	39 259	2	39 257	-38 227	-38 160
Okeanija	0	111	0	209	0	609	0	523	-498	-314
SAD	0	743	0	803	1	15 317	1	15 362	-14 574	-14 559
Kina	1	3 907	1	2 561	8	142 895	7	132 736	-138 988	-130 175
Rusija	2	5 789	1	4 021	0	3 499	0	3 192	2 290	829
Švajcarska	1	2 654	1	3 651	1	13 027	1	12 539	-10 373	-8 888
Japan	1	2 295	1	1 835	1	16 463	1	18 504	-14 168	-16 669
Turska	3	9 730	2	5 753	2	33 280	2	36 384	-23 550	-30 631
Brazil	0	3	0	0	1	13 275	1	12 158	-13 272	-12 158

¹ Od 1. jula 2013. godine, Republika Hrvatska je 28. članica EU.

² Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Makedonija, Republika Srbija i UNMIK Kosovo

Tabela 7. Spoljnotrgovinski promet po EU-28 zemljama i potpisnicama Cefta sporazuma

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	2013		2014		2013		2014		2013	2014
	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	100	375 585	100	338 036	100	1 773 352	100	1 783 711	-1 397 767	-1 445 675
EU-28	41	155 791	35	119 181	44	784 201	46	816 379	-628 410	-697 198
Austrija	1	3 852	0	1 348	2	33 505	2	32 433	-29 652	-31 085
Belgija	0	575	0	222	1	9 900	0	8 340	-9 325	-8 118
Bugarska	0	1 415	1	5 017	1	9 433	0	8 285	-8 017	-3 268
Češka	1	4 643	1	3 078	1	12 015	1	13 134	-7 373	-10 056
Danska	0	1 049	0	740	0	1 645	0	2 347	-596	-1 607
Estonija	0	0	0	0	0	265	0	150	-265	-150
Finska	0	0	0	0	0	1 438	0	486	-1 438	-486
Francuska	1	3 312	1	2 844	1	17 503	2	28 251	-14 191	-25 406
Grčka	1	3 594	0	295	8	149 796	8	144 457	-146 202	-144 162
Holandija	0	1 451	0	398	2	29 292	3	59 551	-27 841	-59 153
Irska	0	2	0	0	0	2 242	0	1 331	-2 240	-1 331
Italija	4	15 722	10	34 829	7	117 621	7	116 024	-101 898	-81 195
Kipar	0	121	0	1 108	0	850	0	2 729	-729	-1 621
Letonija	0	3	0	15	0	143	0	198	-140	-183
Litvanija	0	0	0	184	0	215	0	849	-215	-665
Luksemburg	0	41	0	11	0	147	0	357	-106	-346
Mađarska	0	1 131	0	585	1	21 228	1	20 727	-20 096	-20 142
Malta	0	313	0	359	0	14	0	158	300	201
Njemačka	4	13 295	2	5 858	7	116 468	6	114 635	-103 173	-108 777
Poljska	1	4 289	2	7 574	1	16 684	1	16 659	-12 396	-9 085
Portugalija	0	0	0	0	0	773	0	875	-772	-875
Republika Hrvatska	16	59 548	10	33 075	5	97 511	6	107 629	-37 963	-74 554
Rumunija	0	174	0	203	1	19 638	1	23 776	-19 464	-23 573
Slovačka	0	189	0	444	0	5 554	0	4 890	-5 366	-4 446
Slovenija	10	36 007	4	13 310	4	64 136	3	56 658	-28 129	-43 348
Španija	0	129	0	115	2	36 515	2	34 322	-36 386	-34 207
Švedska	0	1 601	1	2 335	0	7 938	0	4 275	-6 337	-1 941
Vel.Britanija	1	3 334	2	5 232	1	11 736	1	12 853	-8 402	-7 621
CEFTA	49	185 771	45	151 695	39	687 096	38	669 334	-501 325	-517 639
Albanija	3	11 973	4	15 168	1	25 645	2	32 645	-13 671	-17 477
BiH	5	18 385	9	31 815	7	126 201	7	126 698	-107 816	-94 883
Moldavija	0	0	0	4	0	167	0	176	-167	-172
Republika Makedonija	1	2 762	1	3 365	1	25 109	1	26 018	-22 348	-22 653
Republika Srbija	36	133 473	24	79 990	29	505 943	27	480 423	-372 470	-400 434
UMNIK Kosovo	5	19 177	6	21 353	0	4 030	0	3 373	15 147	17 980
Ostale zemlje	9	34 024	20	67 160	17	302 055	17	297 999	-268 031	-230 839

Tabela 8. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore sa EU-28, SAD-om, Japanom i Kinom

Period	EU-28		SAD		JAPAN		KINA	
	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%
IZVOZ								
2010	188 862	57	461	0	544	0	149	0
2011	273 351	60	610	0	1 132	0	748	0
2012	189 004	52	948	0	1 966	1	3 802	1
2013								
Januar	12 540	45	186	1	0	0	72	0
Februar	16 451	53	33	0	161	1	0	0
Mart	13 017	43	28	0	105	0	1 082	4
April	14 173	38	49	0	218	1	0	0
Maj	16 188	41	138	0	236	1	30	0
Jun	10 088	33	2	0	219	1	0	0
Jul	13 236	42	104	0	180	1	762	2
Avgust	12 440	44	11	0	55	0	0	0
Septembar	13 799	48	80	0	168	1	52	0
Oktobar	11 675	48	37	0	157	1	80	0
Novembar	11 593	37	63	0	347	1	115	0
Decembar	10 589	31	13	0	448	1	1 714	5
2014								
Januar	10 222	45	32	0	88	0	42	0
Februar	10 228	46	81	0	139	1	54	0
Mart	12 360	50	33	0	76	0	187	1
April	9 995	43	419	2	219	1	844	4
Maj	10 153	39	9	0	175	1	58	0
Jun	9 507	34	20	0	166	1	44	0
Jul	11 805	37	75	0	62	0	0	0
Avgust	5 161	19	12	0	194	1	998	4
Septembar	11 939	34	75	0	206	1	58	0
Oktobar	7 560	22	9	0	119	0	0	0
Novembar	13 512	39	38	0	132	0	106	0
Decembar	6 736	24	0	0	260	1	170	1
UVOZ								
2010	705 359	43	15 367	1	19 822	1	88 864	5
2011	807 146	44	13 959	1	19 650	1	103 080	6
2012	809 886	44	13 712	1	15 532	1	130 615	7
2013								
Januar	41 527	38	683	1	1 101	1	27 468	25
Februar	51 526	45	1 187	1	1 176	1	9 083	8
Mart	63 217	46	1 368	1	1 259	1	9 803	7
April	72 359	45	1 482	1	1 742	1	11 074	7
Maj	66 920	44	954	1	1 510	1	10 162	7
Jun	76 814	45	1 111	1	1 381	1	11 609	7
Jul	76 193	44	1 309	1	1 454	1	10 792	6
Avgust	70 555	43	1 836	1	1 085	1	10 343	6
Septembar	66 521	45	1 099	1	1 335	1	12 017	8
Oktobar	70 267	44	1 633	1	1 434	1	11 302	7
Novembar	59 913	46	1 191	1	1 418	1	8 763	7
Decembar	68 389	46	1 464	1	1 566	1	10 480	7
2014								
Januar	34 629	42	579	1	999	1	6 054	7
Februar	48 282	43	861	1	1 165	1	9 709	9
Mart	61 875	42	1 356	1	1 858	1	12 904	9
April	70 082	44	1 132	1	1 371	1	12 203	8
Maj	71 229	45	1 819	1	1 609	1	12 686	8
Jun	82 947	48	1 686	1	1 000	1	10 901	6
Jul	86 451	47	1 388	1	1 768	1	10 836	6
Avgust	79 844	49	1 206	1	1 630	1	10 674	6
Septembar	70 871	46	1 133	1	2 828	2	11 087	7
Oktobar	75 222	47	1 397	1	1 610	1	12 143	8
Novembar	61 929	47	1 294	1	1 346	1	9 707	7
Decembar	73 018	46	1 511	1	1 318	1	13 832	9

Tabela 9. Podjela izvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2011		2012		2013		2014	
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%
SVIJET	454 381	100	366 896	100	375 585	100	338 036	100
0-9 TOTAL	454 381	100	366 896	100	375 585	100	338 036	100
0+1 Hrana, piće i duvan	50 662	11	53 195	14	53 439	14	87 175	26
2+4 Sirovine	65 626	14	59 399	16	61 924	16	69 708	21
3 Mineralna goriva i maziva	62 957	14	50 463	14	108 081	29	51 267	15
5 Hemijski proizvodi	12 083	3	11 972	3	9 239	2	12 765	4
7 Mašine i transportni uređaji	23 899	5	25 896	7	25 888	7	22 850	7
6+8 Ostali industrijski proizvodi	236 353	52	162 157	44	110 939	30	93 786	28
EU-28	273 351	60	189 004	52	155 791	41	119 181	35
0-9 TOTAL	273 351	60	189 004	52	155 791	41	119 181	35
0+1 Hrana, piće i duvan	6 771	1	5 742	2	5 579	1	7 853	2
2+4 Sirovine	27 763	6	22 789	6	20 860	6	24 945	7
3 Mineralna goriva i maziva	16 351	4	11 510	3	17 807	5	4 561	1
5 Hemijski proizvodi	671	0	1 147	0	1 539	0	3 821	1
7 Mašine i transportni uređaji	11 512	3	13 820	4	12 889	3	13 433	4
6+8 Ostali industrijski proizvodi	207 483	46	130 181	35	91 042	24	64 101	19
CEFTA	137 698	30	143 667	39	185 771	49	151 695	45
0-9 TOTAL	137 698	30	143 667	39	185 771	49	151 695	45
0+1 Hrana, piće i duvan	39 384	9	37 988	10	37 119	10	36 535	11
2+4 Sirovine	24 871	5	22 100	6	27 662	7	33 378	10
3 Mineralna goriva i maziva	34 939	8	37 031	10	89 440	24	41 182	12
5 Hemijski proizvodi	11 357	2	10 763	3	7 668	2	7 345	2
7 Mašine i transportni uređaji	9 337	2	6 259	2	8 532	2	6 651	2
6+8 Ostali industrijski proizvodi	17 810	4	29 526	8	15 350	4	26 604	8
SAD	610	0	948	0	743	0	803	0
0-9 TOTAL	610	0	948	0	743	0	803	0
0+1 Hrana, piće i duvan	457	0	216	0	529	0	366	0
2+4 Sirovine	11	0	0	0	25	0	4	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	26	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	59	0	518	0	152	0	50	0
6+8 Ostali industrijski proizvodi	83	0	214	0	11	0	384	0
Japan	1 132	0	1 966	1	2 295	1	1 835	1
0-9 TOTAL	1 132	0	1 966	1	2 295	1	1 835	1
0+1 Hrana, piće i duvan	0	0	0	0	4	0	0	0
2+4 Sirovine	0	0	113	0	0	0	0	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	1	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	1 121	0	1 852	1	2 291	1	1 834	1
6+8 Ostali industrijski proizvodi	11	0	0	0	0	0	0	0
Kina	748	0	3 802	1	3 907	1	2 561	1
0-9 TOTAL	748	0	3 802	1	3 907	1	2 561	1
0+1 Hrana, piće i duvan	746	0	1 116	0	405	0	716	0
2+4 Sirovine	0	0	2 478	1	3 454	1	1 843	1
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	2	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	2	0	141	0	47	0	1	0
6+8 Ostali industrijski proizvodi	0	0	65	0	0	0	1	0

Tabela 10. Podjela uvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2011		2012		2013		2014	
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%
SVIJET	1 823 337	100	1 820 850	100	1 773 352	100	1 783 711	100
0-9 TOTAL	1 823 337	100	1 820 850	100	1 773 352	100	1 783 711	100
0+1 Hrana, piće i duvan	417 706	23	421 669	23	432 951	24	461 020	26
2+4 Sirovine	99 263	5	76 431	4	62 992	4	56 423	3
3 Mineralna goriva i maziva	330 590	18	334 356	18	257 993	15	236 466	13
5 Hemijski proizvodi	169 589	9	169 570	9	179 280	10	181 136	10
7 Mašine i transportni uređaji	315 905	17	332 870	18	345 352	19	338 887	19
6+8 Ostali industrijski proizvodi	489 549	27	485 528	27	490 593	28	509 773	29
EU-28	807 146	44	809 886	44	784 201	44	816 379	46
0-9 TOTAL	807 146	44	809 886	44	784 201	44	816 379	46
0+1 Hrana, piće i duvan	131 315	7	142 690	8	153 036	9	189 933	11
2+4 Sirovine	11 200	1	10 011	1	9 861	1	18 896	1
3 Mineralna goriva i maziva	214 403	12	221 606	12	183 975	10	175 942	10
5 Hemijski proizvodi	85 113	5	81 922	4	84 468	5	77 941	4
7 Mašine i transportni uređaji	182 862	10	173 940	10	177 782	10	176 145	10
6+8 Ostali industrijski proizvodi	181 520	10	179 291	10	170 889	10	177 515	10
CEFTA	726 171	40	702 314	39	687 096	39	669 334	38
0-9 TOTAL	726 171	40	702 314	39	687 096	39	669 334	38
0+1 Hrana, piće i duvan	241 996	13	242 652	13	244 494	14	236 967	13
2+4 Sirovine	79 590	4	60 472	3	50 795	3	35 231	2
3 Mineralna goriva i maziva	105 403	6	92 903	5	67 440	4	58 419	3
5 Hemijski proizvodi	65 973	4	66 850	4	75 899	4	80 790	5
7 Mašine i transportni uređaji	35 753	2	40 451	2	41 658	2	44 428	2
6+8 Ostali industrijski proizvodi	197 454	11	198 985	11	206 810	12	213 498	12
SAD	13 959	1	13 712	1	15 317	1	15 362	1
0-9 TOTAL	13 959	1	13 712	1	15 317	1	15 362	1
0+1 Hrana, piće i duvan	890	0	1 128	0	1 332	0	2 250	0
2+4 Sirovine	215	0	71	0	113	0	193	0
3 Mineralna goriva i maziva	83	0	32	0	153	0	59	0
5 Hemijski proizvodi	3 042	0	3 020	0	2 866	0	3 591	0
7 Mašine i transportni uređaji	5 933	0	6 195	0	7 007	0	5 380	0
6+8 Ostali industrijski proizvodi	3 796	0	3 266	0	3 846	0	3 888	0
Japan	19 650	1	15 532	1	16 463	1	18 504	1
0-9 TOTAL	19 650	1	15 532	1	16 463	1	18 504	1
0+1 Hrana, piće i duvan	17	0	12	0	10	0	20	0
2+4 Sirovine	3	0	4	0	3	0	14	0
3 Mineralna goriva i maziva	20	0	43	0	35	0	35	0
5 Hemijski proizvodi	447	0	463	0	461	0	1 027	0
7 Mašine i transportni uređaji	14 815	1	11 337	1	12 408	1	13 302	1
6+8 Ostali industrijski proizvodi	4 348	0	3 673	0	3 546	0	4 106	0
Kina	103 080	6	130 615	7	142 895	8	132 736	7
0-9 TOTAL	103 080	6	130 615	7	142 895	8	132 736	7
0+1 Hrana, piće i duvan	898	0	931	0	1 132	0	1 196	0
2+4 Sirovine	398	0	348	0	435	0	465	0
3 Mineralna goriva i maziva	2	0	14	0	11	0	4	0
5 Hemijski proizvodi	2 852	0	3 919	0	2 969	0	2 124	0
7 Mašine i transportni uređaji	45 215	2	66 991	4	76 129	4	66 057	4
6+8 Ostali industrijski proizvodi	53 714	3	58 411	3	62 220	4	62 890	4

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2011	2012	Index 2012 2011	2013	Index 2013 2012	2014	Index 2014 2013
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR	
0-9 TOTAL	454 381	366 896	81	375 585	102	338 036	90
0 Hrana i žive životinje	27 583	27 726	101	29 093	105	61 772	212
00 Žive životinje	12	12	99	17	137	24	140
01 Meso i prerada mesa	5 223	6 904	132	8 730	126	41 578	476
02 Mliječni proizvodi i jaja	72	151	211	1 037	686	439	42
03 Ribe i prerađevine od ribe	188	32	17	11	36	35	307
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	3 886	5 731	147	4 088	71	3 952	97
05 Povrće i voće	9 601	7 455	78	9 058	121	8 512	94
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	515	15	3	24	160	46	188
07 Kafa, čaj, kakao i začini	2 865	3 924	137	3 963	101	4 450	112
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	82	53	65	100	188	183	183
09 Razni proizvodi za ishranu	5 139	3 447	67	2 065	60	2 553	124
1 Piće i duvan	23 079	25 469	110	24 346	96	25 403	104
11 Pića	22 685	23 218	102	18 673	80	19 500	104
12 Duvan i proizvodi od duvana	394	2 251	571	5 673	252	5 903	104
2 Sirove materije, sem goriva	64 192	56 142	87	59 654	106	63 664	107
21 Kože sirove i krzna nečinjena	4 672	6 973	149	5 661	81	4 808	85
22 Uljano sjeme i plodovi	0	0	30	10		0	0
23 Sirovi kaučuk	14	17	128	0	0	1	0
24 Pluta i drvo	18 120	15 313	85	17 385	114	22 709	131
25 Celuloza i otpaci od hartije	1 237	1 127	91	1 066	95	987	93
26 Tekstilna vlakna i otpaci	104	81	78	69	85	49	70
27 Sirova đubriva i minerali	1 036	1 080	104	1 189	110	1 477	124
28 Mineralne rude i otpaci metala	38 769	31 291	81	33 739	108	33 214	98
29 Životinjske i biljne sirove materije	241	258	107	534	207	419	78
3 Mineralna goriva i maziva	62 957	50 463	80	108 081	214	51 267	47
32 Kameni ugalj, koks i briketi	2 560	2 565	100	1 257	49	1 545	123
33 Nafta i naftni derivati	11 303	9 631	85	11 199	116	11 966	107
34 Gas, prirodni i industrijski	0	0	0	45		0	0
35 Električna enegrija	49 094	38 268	78	95 581	250	37 756	40
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 434	3 257	227	2 270	70	6 044	266
41 Životinjska ulja i masti	426	521	122	612	117	3 281	536
42 Čvrste biljne masti i ulja	940	2 234	238	1 374	62	2 740	199
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	68	503	740	284	57	23	8
5 Hemijski proizvodi	12 083	11 972	99	9 239	77	12 765	138
51 Organski hemijski proizvodi	60	73	122	86	117	26	31
52 Neorganski hemijski proizvodi	56	26	47	52	198	38	73
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	1 354	109	8	59	55	73	123
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	7 832	9 507	121	6 315	66	5 626	89
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	1 005	905	90	1 270	140	1 437	113
56 Đubriva (osim sirovih)	30	2	6	0	0	11	0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	195	343	176	216	63	213	99
58 Plastične mase u ostalim oblicima	402	393	98	342	87	370	108
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	1 148	613	53	898	146	4 971	554

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2011	2012	Index <u>2012</u> 2011	2013	Index <u>2013</u> 2012	2014	Index <u>2014</u> 2013
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR	
6 Proizvodi svrstani po materijalu	219 443	154 046	70	101 852	66	82 782	81
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	282	278	99	527	189	180	34
62 Proizvodi od kaučuka	242	164	68	49	30	223	455
63 Proizvodi od plute i drveta	932	889	95	988	111	1 129	114
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	1 592	1 196	75	745	62	920	124
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	173	292	169	160	55	242	151
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	1 595	1 798	113	4 305	239	1 652	38
67 Gvožđe i čelik	27 388	16 326	60	12 172	75	4 529	37
68 Obojeni metali	182 402	128 649	71	80 188	62	71 784	90
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	4 837	4 454	92	2 718	61	2 123	78
7 Mašine i transportni uređaji	23 899	25 896	108	25 888	100	22 850	88
71 Pogonske mašine i uređaji	440	310	70	305	98	183	60
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	3 361	2 994	89	2 608	87	1 650	63
73 Mašine za obradu metala	297	264	89	207	78	151	73
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	9 205	11 412	124	10 678	94	11 125	104
75 Kancelarijske mašine i za AOP	536	354	66	414	117	502	121
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	510	1 280	251	1 054	82	1 452	138
77 Električne mašine, aparati i uređaji	3 878	2 485	64	3 102	125	2 998	97
78 Drumska vozila	3 693	3 247	88	3 843	118	3 177	83
79 Ostala transportna sredstva i opreme	1 978	3 551	180	3 677	104	1 611	44
8 Razni gotovi proizvodi	16 910	8 111	48	9 087	112	11 005	121
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	198	136	68	169	125	90	53
82 Namještaj i djelovi	652	659	101	812	123	918	113
83 Predmeti za putovanja	68	58	85	78	134	111	142
84 Odeća	760	1 030	136	764	74	1 208	158
85 Obuća	446	661	148	818	124	1 013	124
87 Naučni i kontrolni instrumenti	287	210	73	218	104	196	90
88 Fotoaparati, časovnici	168	228	136	96	42	315	329
89 Razni gotovi proizvodi	14 330	5 129	36	6 133	120	7 155	117
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	2 800	3 814	136	6 075	159	486	8

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2011	2012	Index 2012 2011	2013	Index 2013 2012	2014	Index 2014 2013
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR	
0-9 TOTAL	1 823 337	1 820 850	100	1 773 352	97	1 783 711	101
0 Hrana i žive životinje	351 857	356 578	101	368 149	103	397 731	108
00 Žive životinje	25 509	24 151	95	22 935	95	20 048	87
01 Meso i prerada mesa	74 023	84 255	114	91 848	109	122 513	133
02 Mliječni proizvodi i jaja	46 664	48 449	104	49 156	101	47 583	97
03 Ribe i prerađevine od ribe	10 585	11 083	105	12 896	116	13 225	103
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	57 092	57 069	100	55 255	97	55 635	101
05 Povrće i voće	38 681	37 644	97	44 504	118	48 734	110
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	12 826	12 034	94	11 273	94	9 544	85
07 Kafa, čaj, kakao i začini	44 524	35 924	81	33 390	93	32 631	98
08 Stočna hrana (sem žita u zmu)	16 367	18 557	113	16 873	91	16 454	98
09 Razni proizvodi za ishranu	25 586	27 411	107	30 019	110	31 365	104
1 Piće i duvan	65 850	65 091	99	64 802	100	63 289	98
11 Pića	50 939	53 413	105	52 079	98	51 359	99
12 Duvan i proizvodi od duvana	14 910	11 678	78	12 724	109	11 930	94
2 Sirove materije, sem goriva	84 420	60 358	71	48 593	81	42 884	88
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	2 231		974	44	669	69
22 Uljano sjeme i plodovi	603	371	61	502	135	564	112
23 Sirovi kaučuk	162	63	39	79	125	60	77
24 Pluta i drvo	6 497	5 770	89	5 939	103	5 384	91
25 Celuloza i otpaci od hartije	8	15	196	5	36	16	290
26 Tekstilana vlakna i otpaci	508	803	158	1 036	129	1 238	119
27 Sirova đubriva i minerali	3 320	2 354	71	2 439	104	2 735	112
28 Mineralne rude i otpaci metala	67 708	43 640	64	32 012	73	25 336	79
29 Životinjske i biljne sirove materije	5 614	5 111	91	5 604	110	6 883	123
3 Mineralna goriva i maziva	330 590	334 356	101	257 993	77	236 466	92
32 Kameni ugalj, koks i briketi	419	411	98	640	156	605	95
33 Nafta i naftni derivati	207 229	213 758	103	190 674	89	185 162	97
34 Gas, prirodni i industrijski	13 987	13 692	98	12 226	89	12 065	99
35 Električna enegrija	108 954	106 495	98	54 453	51	38 634	71
4 Životinjska i biljna ulja i masti	14 844	16 073	108	14 400	90	13 539	94
41 Životinjska ulja i masti	564	638	113	609	95	1 796	295
42 Čvrste biljne masti i ulja	13 814	15 058	109	13 557	90	11 467	85
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	465	377	81	234	62	275	118
5 Hemijski proizvodi	169 589	169 570	100	179 280	106	181 136	101
51 Organski hemijski proizvodi	2 167	2 191	101	2 550	116	2 304	90
52 Neorganski hemijski proizvodi	4 935	4 531	92	3 431	76	3 180	93
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	20 577	18 842	92	21 212	113	21 566	102
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	54 996	54 860	100	57 634	105	58 942	102
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	43 561	43 690	100	45 267	104	44 748	99
56 Đubriva (osim sirovih)	2 504	2 490	99	2 800	112	3 284	117
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 585	2 856	110	3 122	109	2 886	92
58 Plastične mase u ostalim oblicima	20 704	23 062	111	24 555	106	26 114	106
59 Hemijske materije i proizvodninigdje nepomenuti	17 560	17 047	97	18 709	110	18 113	97

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2011	2012	Index 2012 2011	2013	Index 2013 2012	2014	Index 2014 2013
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR	
6 Proizvodi svrstani po materijalu	264 771	263 391	99	263 914	100	270 368	102
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	231	286	124	362	126	544	150
62 Proizvodi od kaučuka	15 396	19 420	126	15 316	79	13 510	88
63 Proizvodi od plute i drveta	17 300	17 844	103	17 362	97	18 734	108
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	28 833	29 367	102	29 700	101	29 853	101
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	12 333	13 386	109	13 122	98	15 604	119
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	72 952	71 065	97	74 119	104	75 491	102
67 Gvozdne i čelik	41 170	36 336	88	40 825	112	41 976	103
68 Obojeni metali	13 190	13 130	100	13 542	103	13 341	99
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	63 366	62 557	99	59 566	95	61 315	103
7 Mašine i transportni uređaji	315 905	332 870	105	345 352	104	338 887	98
71 Pogonske mašine i uređaji	5 486	8 344	152	5 574	67	8 878	159
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	28 699	21 933	76	17 282	79	25 081	145
73 Mašine za obradu metala	3 293	2 001	61	4 210	210	3 314	79
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	50 092	51 208	102	52 935	103	54 663	103
75 Kancelarijske mašine i za AOP	21 821	21 926	100	23 713	108	23 034	97
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	38 118	34 089	89	42 160	124	51 328	122
77 Električne mašine, aparati i uređaji	66 827	69 974	105	70 467	101	68 764	98
78 Drumska vozila	95 478	97 478	102	92 178	95	97 669	106
79 Ostala transportna sredstva i opreme	6 089	25 917	426	36 833	142	6 156	17
8 Razni gotovi proizvodi	224 777	222 137	99	226 679	102	239 404	106
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	10 939	12 014	110	11 704	97	14 587	125
82 Namještaj i djelovi	42 448	40 664	96	40 102	99	46 460	116
83 Predmeti za putovanja	5 333	5 826	109	6 856	118	6 715	98
84 Odeća	46 507	48 900	105	53 334	109	55 804	105
85 Obuća	27 256	30 292	111	31 476	104	31 236	99
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	16 430	18 563	113	17 821	96	14 415	81
88 Fotoaparati, časovnici	4 815	4 497	93	4 528	101	5 078	112
89 Razni gotovi proizvodi	71 049	61 380	86	60 858	99	65 110	107
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	734	425	58	4 190	985	6	0

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Služi kao osnovni izvor informacija za izradu platnog bilansa i nacionalnih računa zemlje, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima da istražuju tržište i definišu svoj položaj na njemu.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz COMMUNITY LRGISLATION aplicable to the STATISTICS RELATING TO THE TRADE OF GOODS, vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Komisije broj 92/2010,
- Regulativa Komisije broj 113/2010.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina Crne Gore preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 god. koristi se Kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa Kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u SI.listu CG za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema Nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), revizija 4. Šifra svakog proizvoda klasifikovanog je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-223 417

e-mail: contact@monstat.org